

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

**6.13. sz. függelék: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója**

5.2. sz. melléklete: Tartalmi kivonat (absztrakt)

Génbanki szőlőfajták ampelográfiai leírása

Őszi Bálint

Szőlész-borász mérnök, Msc., levelező tagozat

MATE Szőlészeti és Borászati Intézet, Szőlészeti Tanszék, Borászati Tanszék

Belső témavezető: Dr. Bodor-Pesti Péter, egyetemi docens, MATE SzBI, Szőlészeti Tanszék

Nyitrai Dr. Sárdy Diána Ágnes, tanszékvezető, egyetemi tanár, MATE SzBI, Borászati Tanszék

Külső témavezető: Gyurkó Adrienn, Osztályvezető, Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központ

A Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központ génbanki gyűjteménye számos különleges, történelmi, mára már elfeledett, kihalóban lévő fajtát őriz. Újszerű rendszerek szerinti vizsgálatokra ilyen fajtákon hazánkban nagyon kevés helyen van lehetőség. Szükség van ezeknek a fajtáknak a részletes vizsgálatára, mert értékesek, több évszázadnyi szelekciós nyomást túléltek már, számos lehetőség rejlik bennük.

6 fajtacsoport (Gohér, Kecskecsöcsű, Oportó, Bakator, Furmint, Chasselas) 17 fajtáján az egész vegetációs időszakon keresztül, elsősorban nemzetközi fajtaértékelő rendszerek (UPOV, OIV) és génbanki módszerek segítségével részletes ampelográfiai felvételezéseket végeztem, számos morfológiai és fenológiai tulajdonságot figyeltem meg, illetve must és bogyóhéj analitikai vizsgálatokat is végeztem.

A diplomamunka keretén belül elkészített fajtaleírások ismeretterjesztő céllal készültek el. Nem a lehető legtöbb bélyeg leírására törekedtem, hanem a fajták beazonosítására, felismerésére, egymástól való megkülönböztetésére, ennek megfelelően választottuk ki a vizsgálandó bélyegeket.

A vizsgálat célja a fajták részletes ampelográfiai leírásán, fotódokumentálásán és a beltartalmi értékek kiemelésén túl a fajtakörökön belüli különbségek kiemelése volt. Mivel a

fajták főleg rügymutációval jöttek létre, az egyik alapvető különbség köztük a bogyóhéj színe. Azt lehetne feltételezni, hogy mivel a fajtakörök fajtái szoros rokonsági kapcsolatban állnak egymással, túl sok egyéb különbség nincs köztük, ezt sikerült megcáfolni.

Számos tulajdonságban eltértek a fajták egymástól a fajtacsoportjukon belül mind morfológiai, mind fenológiai, mind analitikai mérések tekintetében. A legtöbb tulajdonságban a Kecskecsöcsű fajtakör fajtái különböztek egymástól, a legkevesebb tulajdonságban pedig a Chasselas fajtakör tagjai.

A felvételezések során készült génbanki fotódokumentációk átfogóbb képet hivatottak adni a fajták fenotípusos kifejeződéseiről, megkülönböztethetőségéről. A gyűjtött és kiértékelt adatok génbankok, történelmi, szőlőfajtákkal foglalkozó szakemberek, fajtanemesítők számára hasznos információkkal szolgálhatnak.